

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

§. 24. Modus consolandi eos, qui propter delicta sua ad mortem sunt
damnati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

§. 22.

Quid si Sacerdos nihil efficiat?

SI nullo Sacerdotis ingenio ad confessio-
nem induci potest, alii rogandi erunt, qui
plus gratia, vel autoritate, vel doctrina, vel
familiaritate pollent, ut veniant; facienda
item orationes, Misericordiae, eleemosynae; Ac cum
deum confessio secuta fuerit, alia quoque
tentari & fieri debent, quæ suprà circa com-
munionem, Extremam unctionem, restitu-
tionem, pacificationem, Testamentum, adhiben-
da tradidimus.

§. 23.

*Digressiones nonnunquam facienda
ad circumstantes.*

PRo conclusione autem notet Sacerdos, ut
dum infirmo loquitur, semper habeat ra-
tionem afflentium, faciendo quandoque di-
gressiones ad eorum ædificationem circa se-
quentia: 1. commendet & inculcat frequen-
tem usum Sacramentorum, & securitatem
conscientiae. 2. mortis memoriam & acerb-
itates. 3. miseras humanæ vitae. 4. tempora-
lium rerum vanitatem. 5. temporis nobilita-
tem. 6. fructus virtutum. 7. horæ mortis in-
certitudinem. 8. libertatem cordis ab affecti-
bus rerum humanarum. 9. alia quæ circa in-
firmum incidere solent & notari. 10. ora-
tiones, eleemosynas, Missas, curam & medi-
cinas diligenter pro infirmo facienda.

§. 24.

*Modus consolandi eos, qui propter delicta
sua ad mortem sunt damnati.*

PRIMO omnium observabit Sacerdos ea,
quæ supra de iis, quæ pertinent ad eum
qui juvat morientem, diximus &c. proinde
Reo benignè salutato, captaque ex præmissis
interrogatiunculis occasione, piè aliquid di-
cere incipiet, dicendique campum ingressus,
omni studio adhibito eidem demonstrare co-
nabitur, mortem imminentem alacri, & pa-
tienti animo subeundam esse, sequentibus ar-
gumentis:

§. 25.

*Quomodo mors patienter Reo subeunda
persuadeatur.*

DEUS Opt. Max. cuius providentia totus
mundus gubernatur, sic permittit, & ju-
bet, ut reus ita moriatur, cognoscens quod hæc
sola moriendi via ei expedire valeat ad salu-
tem. Fiat ergo voluntas D E I.

Agnoscat Reus hanc ipsam mortem pro sin-
gulari Dei beneficio: quippe si in tot sceleri-
bus & peccatis subito, aut quomodolibet

obiisset, damnatus esset; quod periculum
nunc fermè evalit dum præiens mortem,
tempus habet se disponendi, defendi pecca-
ta sua, illaque confitendi; quæ gratia vix ex
mille uni conceditur.

Felicissimum est, & suavissimum hoc ge-
nus mortis: 1. quia mors in lecto plena est do-
lorum & cruciatuum, quorum causa plurimi
vel impediti, vel spe convalescendi decepti,
absque confessione moriuntur & damnantur.
2. mors subitanea calamitosissima est. 3. mors
ex cæde seu vulneribus propter spem vindic-
tæ, iracundiam, dolores, injurias, inimici-
ties, periculosa; hæc autem à morte Rei lon-
gissime absunt.

Multi sunt, qui cum mori debeant, bene
agere vellent, sed carent tempore, opportuni-
tate, auxilio: Reo nihil horum deest. Hic
offerat Sacerdos operam suam diurnam &
nocturnam, usque ad ultimum spiritum Rei.

Semel mori necesse est, five in lecto five
alibi. Quare ergo tantopere timeret, quod evi-
tar non potest? Faciat itaque ex necessitate
virtutem, & quod propter delicta pati cogi-
tur, libenter pro justitia, pro Deo, & pro
fide ejus pati velle, paratus sit, ac parum aberit
a martyrio.

Mors Rei multis proderit: aliqui enim ad
bene vivendum incitabuntur, alii, opinionem
malam de eo conceptam amittent, alii, quibus
nocuit, reconciliabuntur, atque alii ad mi-
sericordiam commovebuntur.

Recenseri possunt horrenda aliquot Sancto-
rum martyria, quæ innocenter forti ac hilari
animo pertulerunt; item aliqua de passione
Domini, jungendo quædam exempla viorum
illustrium, qui vel eandem mortem, vel atro-
ciorem ob minora peccata patienter obi-
verunt.

§. 26.

De confessione Rei.

ET cum hoc hominum genus ferè nun-
quam aut raro recte confiteri soleat, ideo
necesse omnino est eidem generalem confes-
sionem omnium, quæ recordatur, peccato-
rum persuadere: quia oratione facilius etiam
ad contritionem & patientiam excitari queat.
Pro pœnitentia injungi aliquando Reo posset
mors, qua plectetur, Absolutio detur ab om-
nibus censuris, & peccatis, quantumvis re-
servatis.

Ne tædio afficiatur Reus, collocutio Sacer-
dotis ultra duas horas qualibet vice non ex-
tendatur: expeditque ut pauci cum eo lo-
quantur; & tempus ei concedatur, ad pie
aliquid meditandum de gloria coelesti, de ju-
dicio, de inferno, de Passione Domini;
omnia tamen pro diversitate personarum in-
telligendo.

Si